

7 клас

**ТЕМА. Розрізнення прислівників
і співзвучних сполук
(омонімічних слів)**

Стрембицька Л.А.

Прислівник- це незмінна частина мови, що виражає ознаку дії, стану або ознаку іншої ознаки.

Відповідає на питання як? де? звідки? наскільки?

Наприклад: поволі, трохи, удвічі, дощенту; вголос; надвоє; внизу, ліворуч, здалеку, навпростець, поблизу; угору; здалеку.

ПИШУТЬСЯ РАЗОМ ПРИСЛІВНИКИ УТВОРЕНІ ВІД ПОЄДНАННЯ:

- іменника з прийменником - унизу, зверху, знизу, усередині, посередині, уночі, удень;
- прийменника й короткої форми прикметника -допізна, згарячу, зліва, помалу, сповна;
- прийменника (окрім по) і числівника: учетверо, надвоє, утретє, спершу. АЛЕ: по двоє, по-друге;
- різних частин мови з частками **де, що, аби, ані, чи, як, не, ні**, що стають префіксами: деколи, щодня, абияк, аніскільки, чимало.
- прийменника й займенника: нащо, унічию, утім. АЛЕ: за віщо.

**З дефісом треба писати прислівники,
утворені від по- та:**

- прикметників і займенників із суфіксами -ому (-єму), по-нашому, по-твоєму, по-українському;
- и: по-українськи, по-батьківськи;
- порядкового числівника на -е (-є): по-перше, по-третє, по-десяте.

Співзвучні сполуки

У співзвучних сполуках іменник завжди зберігає своє лексичне й граматичне значення, називає конкретний предмет (якийсь двір, якусь гору).

Пишуться окремо.

Між прийменником та іменником можна вставити прикметник або займенник (на щастя - на моє щастя)

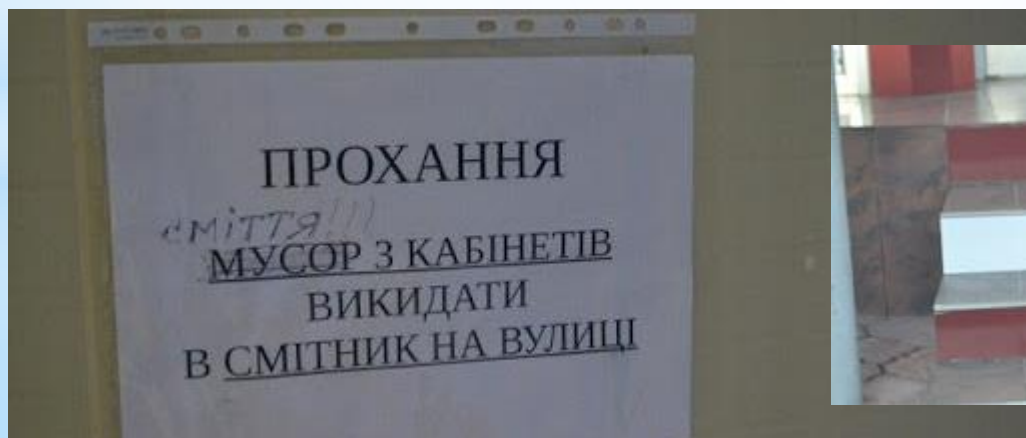
Наприклад: Ми підемо, а ви з рештою (з ким?) гостей погуляйте в парку.

Прислівник указує на місце (усередині), напрям (угору, униз), час (удень, уночі).

Іноді прислівник можна відрізнити від сполуки прийменника з іменником за допомогою наголосу: *набік — на бік, надворі — на дворі, навіки — на віки.*

Окремо пишуть здебільшого прислівникові сполуки, утворені від іменників такими прийменниками:

- без — без пуття, без угаву, без упину. **АЛЕ:** безвісти, безперестанку;
- в (у) — в міру, в ногу, уві сні, у вічі. **АЛЕ:** угору, униз;
- з — з переляку, з радості, з розгону. **АЛЕ:** зсередини, зверху, знизу;
- на — на жаль, на щастя, на добраніч.
АЛЕ: нанівець, нарозхват;
- під — під вечір, під кінець, під силу;
- по — по суті, по правді, по щирості. **АЛЕ:** повік, поночі

Найуживаніші прислівникові сполучення

Без кінця, без черги, без упину, без жалю;
на добраніч, на жаль, на щастя, на сьогодні, на
початку;
до побачення, до речі, до краю, до діла;
з радості, з жалю, з горя, з розгону;
в разі, в міру, уві сні, в далечінь;
з давніх-давен, з усіх усюд, з незапам'ятних часів

Прислівники

- * надворі
- * Надворі швидко стемніло.
- * вдень
- * Закінчили роботу вдень.
- * Напам'ять
- * Вивчив вірш напам'ять.
- * вдвох
- * Вони вдвох швидко прибігли.

Співзвучні сполуки

- * На дворі (прийм. + ім.) Дрова лежали на дворі бабусиної хати.
- * В день (прийм. + ім.) Побачилися в день зустрічі.
- * На пам'ять (прийм. + ім.) Бабуся скаржиться на пам'ять.
- * В двох (прийм. + числ.) Жили у двох кімнатах.

Вправа 1.

Записати подані сполучення слів, знімаючи ризик.

1. Вишивали в/двох — У/двох вазонах.
2. Одягається по/новому — Ішов по/новому лінолеуму.
3. Приїхали в/день народження. — Гарно у/день.
4. Вправи на/силу — На/ силу йшов.
5. У/середині списку - Не такий, як у/середині.
6. Подивися в/низ - В/низ човна

Вправа 2
*Виконайте тестові
завдання:*

1. Окремо треба писати виділені слова у варіанті

А він ударив у/бік

Б я з вами за/одно

В не телефонуй у/ночі

Г вивчити на/пам'ять

2. З дефісом треба писати виділені слова у варіанті

А їдемо по/французькому берегу

Б погуляю по/київському центру

В приготуй каву по/турецькому

Г екскурсія по/одеському порту

3. Завжди окремо треба писати слова у варіанті

А на/приклад

Б на/пам'ять

В на/решті

Г на/жаль

4. Завжди окремо треба писати слова у варіанті

А до/купи

Б до/гори

В до/речі

Г до/низу .

5. Разом треба писати виділені слова в реченні

А Люблю народну пісню «Ой на/горі два дубки».

Б Ми завжди стаємо на/бік скривджених і слабких.

В Завжди розгублено почуваюся в/день народження.

Г На/решті й ти збагнув, що щастя за гроші не купити.

Вправа 3

Запишіть подані слова разом, через дефіс, окремо.

Високо/високо, не/ждано/не/гадано, тільки/тільки,
по/господарськи, близько/близько, з/краю/вкрай,
до/в/подоби, за/рахунок, на/відмінно, на/славу,
по/сусідськи, на/вкруги, на/весні, у/тричі, з/далека,
з/годом, по/одинці, з/верху, від/нині, до/дому,
в/ряди/годи, по/іншому, на/довго, на/добридень,
в/смак, поза/торік, на/нівець, на/розхват, на/жаль,
без/пуття, з/переляку, з/середини, по/ночі,
по/правді, по/нашому, аби/як, по/перше, з
усіх/усюд, з/переляку, на/віщо, у/четверо.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Складіть і запишіть речення з прислівниками й співзвучними сполуками слів.

Зразок. По-моєму, ти маєш усі шанси перемогти. По моєму садку ходять пави.

По-перше — по перше; по-нашому — по нашому;
по-українському — по українському. 6 речень.

Дякую за увагу!

На протязі навчального року вартість проїзду учнів складає 50% від розміру вартості квитка при умові пред'явлення учнівського квитка.